

Lafayette išplaukė iš Prancūzijos dalyvauti Amerikos revoliucijoje 1777 m.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LIV METAL, 98 (1,075) Nr. Telephone: EVergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, PENKTADIENIS, 1940, BALANDŽIO-APRIL 26 D.

KAINA 3 CENTAI

NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
455 N. 5th Ave.
New York, N.Y.
ORAS
Klasifikacija: debesuota, vėsu.
Dovaras: Kletas, Marcelinas, Koributas, Vilūnė.

ŠIANDIEN

PIJUS BUKSNAITIS

Susmulkęs karas
Zydiškas gasdinimas
Žodžio laisvė
Nežinojo, kam komunistai

PIJUS BUKSNAITIS

Šio karo eigos posmų sugauti tikrai jau negalima.

Didžiojo Karo žinios sakdavo: Mūšyje ties miestu N Žuvo vokiečių tiek tūkstančių, tiek šimtų, tiek ir tiek kareivių; alijantų—tiek ir tiek tūkstančių, šimtų, dešimčių ir vienučių. Kitame mūšyje vėl panašioje tvarkoje didelės skaitmenos.

Dabar skaitome: Smarkūs susirėmimai Vakarų Fronte. Žuvo vienas prancūzas; pakliuvo į nelaisvę du. Arba vėl: Kautynėse paimti ir nelaisvę trys vokiečiai, o sužeista vienas... Norvegijoje pusantro šimto vokiečių kariuomenės žygiuoja švedijos link. Smarkiose oro atakose numuštas vienas prieš šimtus... ir pan.

Viskas pasaulį susmulkėjo. Susmulkėjo ir karai.

Taip ir gerai. Kam žudyti nekaltus žmones tūkstančiais! Bet būtų dar geriau, jei nebūtų nei smulkiausių karų ir nežūtų nei vienas kareivis. Negerai tik, kad, sekdama smulkėjimo principą, susmulkėjo mūsų tautinė srovė, susmulkėjo tautinė veikla, susmulkėjo lietuviškas atsparumas.

Štai dėl ko negalime atsipirti net prieš nestiprius tautiško priešus.

Anglija giriasi apginklavusi du milijonus kareivių, neįskaitant laivyno ir aviacijos jėgų. Prancūzija turinti kareivių dar daugiau. O vokiečių įveikti vis dar negali—ir gana!

Rodosi, kad čia alijantai laikosi tokios pat taktikos, kaip anas žydėlis, kuris manydamas, kad už krūmų tupi plėšikai, užsimovė ant vienos kumščios kepurė, ant kitos jermulką, ir, iškęs sulig savo galvos, garsiai sušuko: "Pasitraukite, štai mes esame thrys!"

Senatorius Clark (gerai, kad tik demokratas) reikalauja patraukti į karo teisimą admiralą Tausisg už pasakymą, kad Jungtinių Valstybių karas su Japonija neišvengiamas.

Še, jums žodžio laisvė Amerikoje!

Prieš-Amerikiškai Veikli Tirti Dies'io Komitetas didžiuliais sutradęs naują pasaulį: bando įrodyti, kad komunistai ruošia Amerikoje revoliuciją.

Vargšas Dies! Jis tik dabar sužinojo, kam tie komunistai atsirado pasaulyje!

Amerikos gyventojai vaitoja dėl didelių mokesčių, kurie dar vis keliama, nors Amerika dar nekariauja.

Kanadoje dar blogiau. Ten jaučiami karo mokesčiai. Anglijoje mokesčiai išskelti iki debesų. Ten karas.

Mokesčiai—ne naujas dalykas. Jie atsirado seniai. Žmonės dėl jų skundėsi labai seniai.

New Yorko universiteto profesorius išskaitė Palestinoje rastą graikišką raštą ant papiruso, kad miesto Gaga gyventojai protestuoja dėl perdidelių mokesčių 869 metais, vadi-

NACIAI NORI TAIKOS SU ŠVEDIJA; ŠVELNIAI ATSAKĖ Į JOS PROTESTĄ

Skraidymas ties Švedija aiškinamas neišvengiamu apsirinkimu. Pradėti pasitarimai dėl prekybos

BERLIN, balandžio 25 d.—Į Švedijos protestą dėl nacių lėktuvų skraidymo ties švedų teritorija Vokietijos vyriausybė atsakė labai švelniu tonu, iš ko sprendžiama, kad vokiečiai nenori su Švedija susipykti.

Vokietijos vyriausybės atsakymas buvo duotas Švedijos ministrui Berlyne žodžiu. Buvo draugiškai paaiškinta, kad nacių lėktuvai, skraidydami netoli Švedijos, galėjo paklysti dėl dviejų priežasčių. Netoli Norvegijos pasienio lėktuvų instrumentus galėjo paveikti magnetinės bangos, kylančios iš geležies rūdos kasyklų Kiruna ir Gaellivare. Lėktuvai, besišvalgydami Baltijos Jūrą, kur saugojami Anglijos submarinų judėjimai, netyčia atskrido ties sala Gotland, kur, sakoma, įvyko dviejų žvejų pašovimas.

Diplomatiniuose sluoksniuose kalbama, kad šis atsakymas, ryšy su prasidėjusiais Stockholme vokiečių su švedais pasitarimais dėl prekybos sutarties sudarymo, yra Vokietijos pasiryžimas palaikyti su Švedija draugiškus santykius. Prekybos palaikymas su Švedija dabar labai svarbus Vokietijai.

Jau pats atsakymas į Švedijos protestą rodo Vokietijos norą gyventi su švedais taškoje. Į kitų valstybių protestus Vokietijai nieko neatsakydavo, ar jei atsakydavo, tai trumpai ir arogantiškai.

ŠVEDAI NEPRALEIDŽIA SUOMIŲ

PARIS, balandžio 26 d.—Švedijos vyriausybė neleidžia suomių savanoriams vykti į Norvegijos karą per Švediją. Neutralėse valstybėse kalbama, kad Švedija vis daugiau linksta prie Vokietijos, nors pasiryžusi muštis už savo nepriklausomybę.

Stalinus sukliudė Švedijos okupavimą

STOCKHOLM, balandžio 25 d.—Iš privačių šaltinių žinoma, kad vokiečių įsibrovimo į Švediją pavojus žymiai sumažėjo dėl Sovietų Sąjungos pareiškimo, kuriuo garantuojama Švedijos nepriklausomybė. Jei ne tas pareiškimas, Hitleris būtų užėmęs Švediją perėitą antradienį, balandžio 23 d.

PADIDĖJUSI ŠVEKSNA

ŠVEKSNA.—Kas yra buvęs šveksnoje prieš keliolika metų, dabar atvažiuoja į jos nebeapžintą, nes rastų visai pasikeitusią: miesto centre namai miriniai, dviejų ir net trijų aukštų, vietoje anksčiau įsigalėjusių prekybininkų žydų, įsisteigusių verslininkų skyriai, prekyba palapsniui perėjo į lietuvių prekybininkų rankas. Vietoj buvusių 3 lietuviškų krautuvų, dabar jų yra 11, penkis lietuviškos arbatinės, 2 mėsinės, 2 valgyklos, knygynas ir kirpykla.

SOVIETAI NESIRENGIA DALYVAUTI DABARTINIAM SKANDINAVIJOS KARE

Kaltina alijantus už Norvegijos neutralumo sulaužymą ir kraujo liejimą ramiausioje valstybėje

LONDON, balandžio 25 d.—Maskvos radijo stotis vakarykščioje Norvegijos karo peržvalgoje labai aiškiai pasakė, kad "Sovietų Sąjunga neketina dalyvauti šiame kare."

"Gal tas neketinimas ir nepatinka alijantams"—sakė oficialis radijo kalbėtojas vokiškai ir angliškai,—"bet Sovietų vyriausybė su savo politika kaip ejo, taip ir eis savais keliais."

PLYTINĖS PAS ŠVENTOSIOS UOSTĄ

ŠVENTOJI.—Atsižvelgiant į šventosios uosto ir miesto augimą ir į tai, kad visoje Darbėnų-Šventosios apylinkėje nėra plytinių, susirūpinta skubiai suorganizuoti pramonės plytinių steigimą apie Darbėnus arba prie pat Šventosios. Plytinė turės gaminti bent 3 milijonus plytų per metus ir aprūpinti šventosios statybą ir apylinkę. Apylinkėje rasta tinkamo molio, bet galima būtų statyti ir silikatinių plytų fabrikas. Į plytines statybą kviečiami privatūs kapitalistai ir akc. b-ve "Statyba."

nas—suvirš tūkstantis metų atgal.

Tad mūsų protestai dėl didelių mokesčių jau gerokai pavėluoti.

Lenkija—alijantų dalyvė

ANGERS, balandžio 25 d.—Paryžiuje pasibaigė vakar alijantų aukščiausios karo tarybos posėdis, kuriame pirmą kartą dalyvavo ir Lenkijos atstovai. Lenkija dabar laikoma aktuale alijantų dalyve.

Darbo prievolė tikrai vykdoma

KAUNAS.—Vidaus reikalų ministerijoje atliekami paruošiamieji darbai įvesti krašte darbo prievolę ir netrukus bus pradėta darbo prievolė atlikti tinkamų asmenų registracija. Manoma, kad nuo gegužės mėnesio darbo prievolė bus pradėta vykdyti praktikoje.

Anglija tariasi su Sovietais

LONDON, balandžio 25 d.—Sovietų Sąjungos garantija Švedijai neličiamybės sumaišė Hitlerio planus Skandinavijoje. Už tai Anglija atnaujino nutrauktus prieš tris mėnesius pasitarimus su Sovietais dėl prekybos sutarties sudarymo.

Pranašauja visos Europos karą

NEW YORK, balandžio 25 d.—Kalbėdamas laikraštiniame suvažiavime dienraščio Chicago Daily News leidėjas, pulkininkas Frank Knox pasakė, kad už mėnesio visa Europa įstosianti į Karą.

MILŽINIŠKAS LĒKTUVŲ ANTSKRIDIS ANT VOKIEČIŲ PENKIŲ AERODROMŲ

Šimtas lėktuvų bombardavo nacių oro bazes Danijoje, Norvegijoje ir Sylt. Atakavo Scapa Flow

LIETUVIŲ KNYGOS PARODA MASKVOJE

MASKVA.—Maskvoje atidaryta lietuvių knygų paroda. Atidaryme dalyvavo didelis skaičius kvietinės publikos. Atidarant parodą pasakė kalbas Sovietų Sąjungos švietimo vice komisaras Gavrilovas, VOKSo pirmininkas Kamenevas ir Lietuvos ministras Maskvoje L. Natkevičius. Kalbose buvo charakterizuoti lietuvių knygų augimo keliai ir pabrėžti glaudūs kultūriniai ir politiniai ryšiai tarp Sovietų Sąjungos ir Lietuvos. Parodoje išstatytosios knygos sutalpintos dviejose naujojo Vakarų Muziejaus salėse. Paroda dar pagražino eilė graviūrų ir Petro Rimšos bei Zikaro skulptūrų. Laikraštis "Izvestija" parodos atidarymo progą įdėjo platų straipsnį.

LIETUVIŲ KNYGOS PARODA MASKVOJE

LONDON, balandžio 25 d.—Pasikėlę iš savo gražiai sutvarkytų aerodromų Anglijos ir Skotijos laukuose apie šimtas anglų lėktuvų vakar nakčia nuskrido bombarduoti vokiečių oro bazes Norvegijoje, Danijoje ir saloje Sylt. Su bombarduoti penki žymieji aerodromai. Vokiečiai atsilygė bombarduodami anglų Scapa Flow.

Nors tų bombardavimų pasekos dar nepasakelbtos, bet Anglijos komunikate sakoma, kad bombardavimai pilnai pavykė.

Vokiečių bazę saloje Sylt atakavo net aštuoniadesimties bombonešiu. Sužinoję, kad vokiečių lėktuvai skrenda iš ten atakuoti Anglijos laivus, gabenančius iškariuomenę į Norvegiją, anglų bombonešiai puolė salą Sylt iš visų pusių ir mėtė bombas per valandą ir keturiasdesimtis minučių. Oficialiame komunikate sakoma, kad į vieną hangarą atakavo net keliomis bombomis, kitas hangaras apgrautas, sukelta keletas gaisrų ir suardyti pasakelimo keliai.

Į grįžtančius bombonešius pradėjo šaudyti pakraščiu sargybos laivai, kuriuos bombonešiai atakavo ir jų du nukandino.

Du anglų lėktuvai negrįžo. Kiti bombonešiai atakavo vokiečių aerodromus Aalborg, Kristiansande, Oslo ir Stavangere, taip pat Trondheim fjorde.

TVARKOMI ATGAUTI MIŠKAI

VILNIUS.—Atgautoje Vilniaus srityje yra apie 230,000 ha miškų durpynų bei vandenų, kurie visi perimti Miškų departamentu žinion. Tai sudaro daugiau, kaip trečdali visos atgauto ploto.

Vilniaus srities miškai yra suskirstyti į 12 urėdijų, būtent: Vilniaus, Naujosios Vilnios, Trakų, Rudiškių, Rudiškinių, Pamerkių, Valkininkų, Varėnos, Kenos, Nemencinos, Pabrados ir Švenčionių. Šiemet Rytų Lietuvoje bus sutvarkyta apie 73,000 ha miškų.

NACIŲ PASISEKIMAI NORVEGIJOJE; ALIJANTAI VERČIAMIS PASITRAUKTI

Vokiečiai viršija alijantus savo oro jėgomis. Kliudo kariuomenės gabenimą į Norvegiją

ZINIOS IŠ LIETUVOS

KAUNAS, balandžio 23 d.—Brig. gen. Stasys Raštikis pasitraukė iš kariuomenės vad pareigų. Nauju kariuomenės vadu paskirtas, iki šiol laikinai tas pareigas ejęs, div. gen. Vincas Vitkauskas.

Balandžio 24 d. į Lietuvą atvyko nuolatinis popiežiaus nuncijus Lietuvai arkivyskupas Centoza.

Dėl Europos įvykių buvo sustabdyta numatytos trumpų bangų radijo stoties išveivija informuoti statyba. Dabar nusistatyta šį projektą vykdyti.

Esamas pašto tinklas bus keletu kartų padidintas, kaimuose steigiant 2,000 naujų pašto punktų.

Italijos karas atidėtas

ROMA, balandžio 25 d.—Italijoje jaučiamas karo pavojaus atlydis. Kalbama, kad įvykiai Norvegijoje nesudaro priežasčių Italijai stoti į karą. Tas aiškinama, kad Mussolini laukia, kol Hitleris pradės kokią naują invaziją.

Susisiekimas tarp Lietuvos ir Rusijos

MASKVA.—Prieš Velykas Maskvoje Lietuvos ir SSSR derbys dėl susisiekimo patobulinimo Vilniaus-Kena-Gudogis geležinkelio ruožu baigiamos. Tariamasi dar ir dėl traukinių perdavimo Stasylų ir Varėnos punktuose. Stasylų ir Varėnos pereinamieji punktai daugiausiai tarnausi Lietuvos prekių tranzitui per SSSR teritoriją į Rumuniją. Pagrindiniais klausimais dėl Lietuvos prekių tranzito per SSSR teritoriją ir dėl tarifų įvykiai susitarta.

SMARKUS MŪŠIS ROMBAK KALNUOSE ALIJANTAI PAĖMĖ 750 BELAISVIŲ

Norvegai įviliojo vokiečių batalijoną į spąstus. Naciams pradeda nesisekti Narviko apylinkėse

STOCKHOLM, balandžio 25 d.—Smarkus mūšis šiandien girdimas apsnigtuose Rombako kalnuose už Narviko, kur kanadiečiai ir prancūzų kariuomenė, susijungusi su norvegais.

Minimieji karo komunikatuose kanadiečiai, manoma, yra Anglijos ekspedicinių jėgų dalys, kadangi Anglijos vyriausybė oficialiai pasakė, kad Kanados kariuomenė nekariauja Norvegijoje.

Dar prieš dvi dienas Norvegijos karo komunikate buvo skelbta, kad apie 3,500 vokiečių kariuomenės užspąstoti trijose vietose apie Narviką ir kad, 1,000 vokiečių įvilioja į spąstus Gratangene.

Dabar liko tik apie 2,000 vokiečių, bandančių ginti Narviką nuo alijantų.

STOCKHOLM, balandžio 25 d.—Nepaisant savo blitzkrieginės taktikos ir viršijančių jėgų ore, su kuriomis alijantai dar neįstengė susilyginti, mūšiai šiaurėje nuo Oslo ir šiaurėje nuo Trondheim eina su visu smarkumu, bet be galutinio laimėjimo bet kuriai pusei.

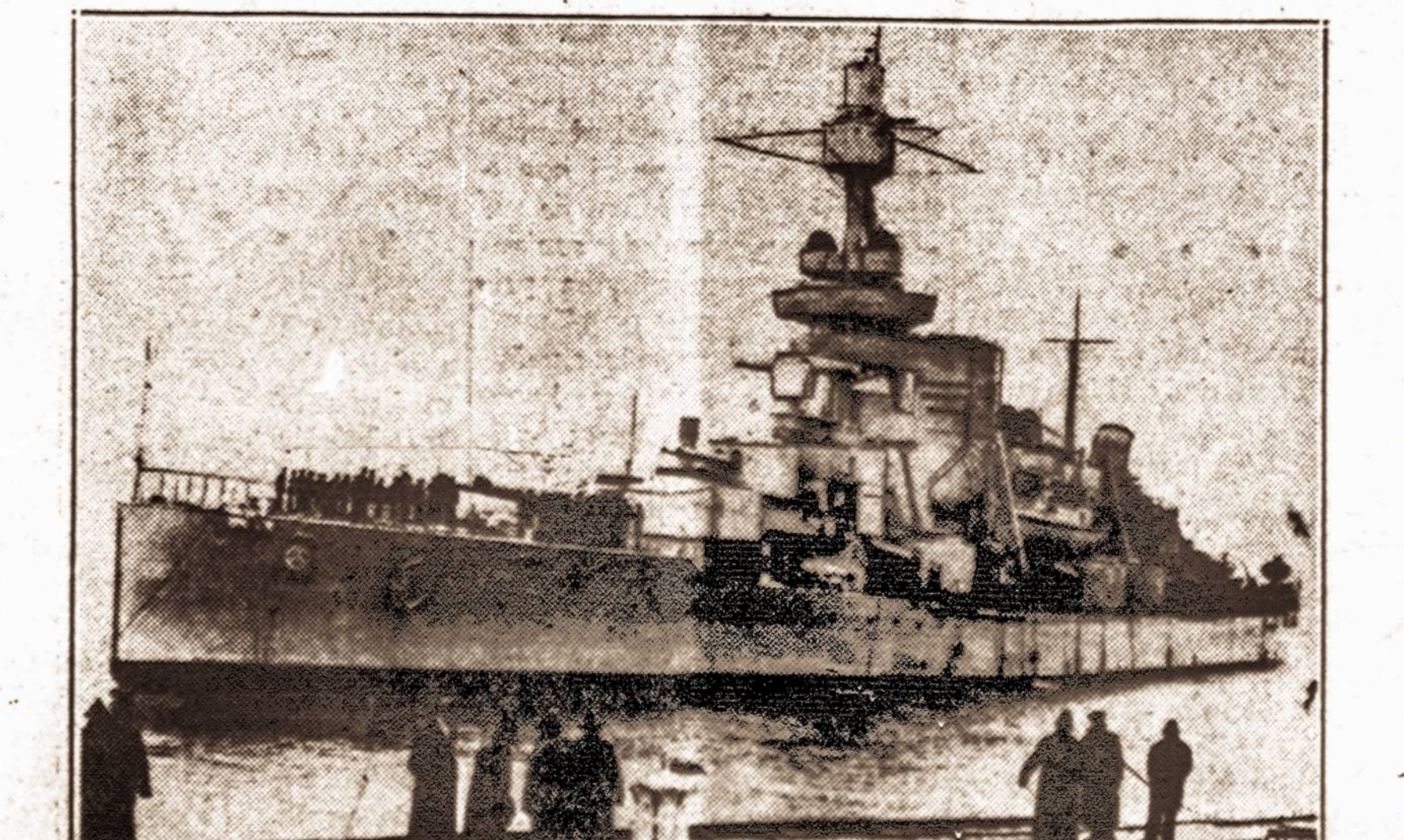
Trondheimo mūšyje, kuris įvyko didelėje pūgoje, apnešusioje sniegu visus kelius net penkiolikos pėdų sluoksniu, vokiečiams pasisekė nuvaryti atgal alijantų avangardą ir paimti sugriautą norvegų miestą Steinkjer.

Vėliau, anot anglų komunikato, alijantų kariuomenė atgavo savo pozicijas, nors nesakoma, kad atėmė iš vokiečių Steinkjer.

Vokiečių kariuomenės iniciatyva ir kai kurie pasisekimai parodo, kad karas Norvegijoje nėra tik menkas pašalinis priedas prie bendrojo karo. Jau aiškėja, kad alijantai turi didinti savo pastangas, jei nori tik išlikti Norvegijoje, nekaltant jau apie vokiečių išvairymą iš ten.

Svarbiausias dalykas, su kuriu alijantai turi grumtis, tai viršijančios vokiečių jėgos ore. Jos aiškiai padeda vokiečių kariuomenei imtis iniciatyvos ir laimėti pergalės.

Vokiečių pasisekimas Trondheimo šiaurėje buvo galimas vien dėl to, kad jų naikintojai kontroliuoja Trondheimo fjordą. O tą kontroliavimą jie gali palaikyti tik todėl, kad jų lėktuvai nuolatiniams bombardavimais privertė Anglijos karo laivus pasitraukti į Namoso fjordą, iš kur jie negali padėti savo kariuomenei. Tuo pasinaudodami vokiečiai išskėlė savo kariuomenės dalis pietuose nuo Steinkjero ir atakavo alijantus iš šono. Alijantai turėjo pasitraukti. Vokiečiai raportuoja paėmę 80 belaisvių.

Saugoja neutralumą.—Švedijos galingas karo laivas Gustaf V prirėngtas su kitais laivais ginti šalį nuo užpuoliku.

LITHUANIAN DAILY UNITY VIENYBĖ

Didžiausias Lietuvos dienraštis 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone: EVERgreen 7-7840

Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Table with subscription rates: Broklyne ir užsieniuose: Metams \$7.00, Pusei metų \$3.75, Trims mėnesiams \$2.00, Vienam mėn. \$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje: Metams \$5.00, Pusei metų \$2.75, Trims mėnesiams \$1.65, Vienam mėn. \$0.75

Visais reikalais adresuokite: Lithuanian Press Corporation 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

J. Krūza—Redaktorius, S. E. Vitaitis—Administracinis, A. S. Trečiokas—Prezidentas

ATLIETUVINIMAS UŽ DEMARKACIJOS LINJOS

Gera amerikiečiams žinomas kun. F. Kemėšis "Amerikoj" rašo ilgoką straipsnį dėl rusų negrąžintų Lietuvai Vilniaus krašto teritorijos.

"Dar 1920 m. liepos 12 d. sutartimi su Rusija tos sienos gana teisingai buvo numatytos. Mums turėjo grįžti diduma praieityje nusautintų mūsų brolių.

Deja! Kai atėjo laikas pereiti turę rudenį įvykdyti tą prieš 19 metų darytą sutartį, mūsų didžiajam kaimynui rytuose pritrūko moralinių jėgų. Keno tai nykštami buvo nubrėžta linija visai arti prie geležinkelio, vedančio iš Petrogrado į Varšuvą ir visai netoli nuo Vilniaus.

Deja! Kai atėjo laikas pereiti turę rudenį įvykdyti tą prieš 19 metų darytą sutartį, mūsų didžiajam kaimynui rytuose pritrūko moralinių jėgų. Keno tai nykštami buvo nubrėžta linija visai arti prie geležinkelio, vedančio iš Petrogrado į Varšuvą ir visai netoli nuo Vilniaus.

Tame straipsnyje suminėti faktai be abejo yra tikri. Kun. Kamėšis turi galimybių juos patikrinti. Iš to, kas aukščiau jo pasakytą pastebimį įdomų ir kartu liūdną reiškinį, būtent, kad tūli lietuviai švenčionių apskrityje siuntė į Maskvą telegramas ir prašymus, kad Maskva pasilaikytų švenčionis, neatiduotų Lietuvai.

Gaila, kad negalima Amerikos lietuvių komunistus ir Sovietų valdomus švenčionius nusūsti. Pagyvenę ten porą-trejetą mėnesių jie grįžti pasveikę nuo komunizmo ligos.

APIE D. L. K. VYTAUTO PORTRETĄ

Vilniaus Žemės Banko pirmininkas Bohdanas Sachno su teikė Martynui Yčui žinią apie Vytauto Didžiojo portretą, kuris dabar yra Vilniaus katedroje, už didžiojo altoriaus kairėje pusėje, žiūrint iš didžiųjų durų.

Minėtas Vytauto Didžiojo portretas esąs velesnės kilmės, galbūt pradžios aštuonioliktame amžiuje, nupieštas pagal tuomet dar gyvą tradiciją ir at-

siminimus apie to Didžiojo kunigaikščio išvaizdą ir iš jo antspaudų bei pinigų.

Sachno šeima visuomet gyvensi Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos ribose ir jos nariai visuomet narsiai tarnavę savo tėvynei. Jos sena gūžta buvus Naugardėlio apskritis — Lietuvos Didž. Kunigaikščių būveinė. Septynioliktame amžiuje Sachno šeima persikėlusi į dvarus arčiau Vilniaus, bet už dalyvavimą 1831 m. sukilime tu dvarą netekusi, išskiriant Lintvario dvarą prie Vilniaus, kuris 1852 m. taip pat perėjęs grafiui Tiškevičiui.

Ilgą laiką portretas buvęs laikomas stilingame vyskupo name. Antakalnyje, Vilniuje, prie Sv. Petro ir Povilo bažnyčios. Šis namai kartu su portretu perėję vyskupo sesers Kotrynos Stravinskienės nuosavybėn, o iš jos portretą paveldėjo jos dukterė M. Korvin-

Ir t. t.

Daug kalba

Diplomatai daug kalba apie Italijos poziciją Europos konfliktė. Vieni tvirtina, kad Italija gegužės mėnesį išeis į karą Vokietijos pusėje, o kiti sako, kad Italija pati platina visokius gandus Europoje, kad įgaidinti alijantus ir vėliau iš jų gauti didelių koncesijų Viduržemio jūroje.

Sabotažas

Kongresmanas Dies tvirtina, kad jis susekė visą organizuotą komuničių veikimą Amerikos žemyne, ne tik Jungtinėse Valstybėse, bet ir Meksikoje. Komunistai, kartu su naciais esą organizuoja sabotažus ir neramumus Amerikoje. Iki šiol jie turi savo agentus dirbtuvėse, geležinkelioose, aerodromuose ir kitose svarbiose vietose.

Negana to, naciai ir komunistai Meksikoje organizuoja sukilimą, kuris būk turi įvykti birželio mėnesį. Tas vis daroma tikslu apsunkti Amerikos pagalbą alijantams. Dies sako, kad tuos dalykus jis šiomis dienomis iškels viešumon.

Protestas

Norvegijos pasiuntinybė Washingtono sako, kad "paskleisti gandai, kad Norvegija faktinai pardavė Vokietijai visoki sabotažininkai ir išdavikai, nėra teisybė, aišku yra norvegų bandymas pasiteisinti. Tačiau mes visai neabejojame ir niekas neabejoja, kad tai buvo teisybė. Žinoma, toks kaltinimas yra nemalonus visai norvegų tautai, tačiau reikia pripažinti, kad tokie išdavikai, ypač šiais laikais, turi ne tik norvegai, bet ir visi kiti. Vieni išdavikauja dėl to, kad tarnauja svetimams dievams, o kiti pasiduoda už pinigus.

Moka kovoti

Norvegų rašytoja ir Nobelio laureatė Sigrid Undset vokiečių okupacijos reikalui sako: "Žmonės, kurie perduoda savo valstybę, kad galėtų būti diktatoriaus šuniukai, turi būti nubausti." Ji turi mintyti tuos krašto išdavikus, kurių dėka vokiečiai įsiveržė į Norvegiją. Toliau ji sako: "Mes praieityje įrodėme, kad mokame ir galime kovoti. Mes turime 1814 metais kovodami už nepriklausomybę. Šiandien mūsų kareiviai kariauja už laisvę, už gyvenimą ir už savo krašto garbę. Mes nepaikiame tokių šūkių, kaip "kraujas ir geležis," "kraujas ir rasė," "nervai ir plienas."

Išleido

Sakoma, kad dabartinė Amerikos naujadalybininkų vyriausybė per aštuonis metus išleido tiek pinigų, kiek visos Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė per 133 metus.

Kaminskienė, kurios vyras Kamizieras Korvin - Kaminskis, Sachno senolis, 1870 metais portretą padovanojęs Vilniaus katedrai, kad jis kabotų toje pačioje vietoje, kur yra Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto palaikai.

CENZO BIŪRAS VARTOJA VERTEJUS, KADA REIKALINGA

"Kuomet jie lankys apylinkes, kur gyventojai mažai tekalba angliskai, tai be abejo, kalbos klausimas bus didžiausia problema Cenzo suskaiytojams, kurie ims 1940 m. gyventojų suskaiptomą," pareiškia Dr. Leon R. Truesdell, vyriausias statistikas Gyventojų Skyriaus prie Jung. Valstijų Cenzo Biūro. "Apart to, netikime, kad bus sunku gauti reikalingų informacijų atsakant oficialius Cenzo klausimus."

"Faktas," jis pridėjo, "kad mes galime tikėti sulaukti didesnės ir palankesnės paramos nuo svetimtaučių grupių daugumoj atsitikimų, negu nuo nekurių vietinių amerikiečių. Per paskutinius kelis metus, pavyzdin, kuomet skaičius asmenų, kurie atvyko iš svetimtaučių šalių apsigyvenimui šioje šalyje, buvo mažas, daugumas atvyko iš vietų, kur beveik viskas ką jie sakė, veikė ir net mįsino, papuolė po valdiška kontrole. Jie egzaminuoti apie dalykus daug asmeniškesnius ir gilesnius ir toliau siekiančius už Cenzo klausimus šioje šalyje. Jie pratę prieš visokių klausimų."

"Ir todėlgi pripažindami mūsų Cenzo klausimų absoliutišką neapatikumą ir gaudami nuo mūsų valdžios patikrinimą, kad jų atsakymai bus konfidencialūs laikomi, ir nebus išduoti net nei kitoms valdžios įstaigoms taksavimo, tyrinėjimo arba sutvarkymo tikslams, jie džiaugiasi turėsią progą dalyvauti prie šio Dėdės Samo darbo suskaiytojų jo ekonominę ir žmonišką turta."

Apsidirbti su kalbos klausimu kaslink suskaitymo svetimtaučių šeimų, Cenzo Biūras paskyrė 120.000 suskaiytojų dėl jų kalbiškų gabumų. Sakykime, kad viename distrikte yra daug vokiškai kalbančių gyventojų, ten suskaitytojas bus vokiškos kilmės, ar galės gerai kalbėti vokiškai. Ir taip su kitais distriktais, kur daugumas gyventojų priguli prie vienos kalbos grupės.

Suprantama, kad maišytose apylinkėse, vienas suskaiytojas negalės vartoti visas kalbas. Ten, Dr. Truesdell paaiškina, Cenzo vyras autorizuotas paskirti pagelbon vaikus ar kitus šeimos narius, kurie kalba angliskai, kaip vertėjus, arba jie galės vartoti oficiališkų vertėjų biūro paskirtus ir kurie lygiai kaip suskaitytojai, prisiekdinti neišduoti Cenzo informacijų.

"Lai žmonės nesirūpina, kad jų asmeniškai reikalai bus išduoti visuomenei," užtikrina Dr. Truesdell. "Cenzo Biūras nenori kištis į kitų reikalus, ir interesuoja tik asmeniškų faktus tokie tiek, kiek tie faktai sudaro pamatą statistikoms, kuriems nupieš tikrą tautos ir jos žmonių padėjimą. Vardai ir adresai niekad nepridėti prie Cenzo statistikų. Suskaitytojai ir vertėjai kaip ir kiti prie Cenzo Biūro Washingtono darbininkai ir darbininkai lauke, prisiekdinti, kad niekad neišduos nei jokio formoj konfidenciališkų faktų, kurių jie surenkia. Įstatymas deda sunkias bausmes už neužlaikymą prisiekos."

1940 m. gyventojų surašymas, arba Cenzas, imtas kaip dalis dešimtmetinio Jungt. Valstijų ceno ir daugumoje apylinkių per šalį prasidėjo balandžio mėn. 2 dieną. Kiekvienas žmogus kiekviename name, kiekvienas gyventojas kiekvienoje įstaigoje, kiekvienas kareivis, jūreivis ir marininkas — kiekvienas iš prisikaitomų 132.000.000 gyventojų šioj šaly — turės duoti kai kuriuos faktus apie save ir jo veikimą. Svetimtaučiai ir piliečiai svetimtos kilmės turi teisingą vietą

šiose Amerikos Jungt. Valstybėse. Jie daug nuveikė tautos labui, ir tauta už tai dėkinga, ir už jų norą už ją kovoti ir kentėti. Amerikos istorijos puslapiai pilni vardais svetimtaučių patriotų, kurie gyveno ir mirė už Jung. Valstybes, ir šiandien, kaip profesionalai žmonės, artistai, agrikultūristai ir "vyrų, kurie suka ratus" industrijoje ir komercijoje, svetimtaučiai vyrai ir moterys ir jų vaikai, žymiai prisidėda prie šalies žengimo pirmyn.

Cenzo faktai ir skaitlinės nupiešė šituos prisidėjimus. Po 1930 m. gyventojų Cenzo, Biūras išleido kelis leidinius. Vienas iš jų — "Social - Economic Grouping of the Gainful Workers of the United States" parodo, kad iš 2,945,797 asmenų prieš visokių rūšių profesionališkų užsiėmimų per visą šalį, 287,243 buvo svetimtaučiai — balti. Iš 9,665,540 "savininkų, užveidėtojų ir oficialų" (įimant ūkių savininkus ir nuomininkus didelio skaičiaus ir smulkmeniškų pardavinėjimo pirklius ir kitus) 1,263,289 buvo svetimtaučiai. Iš klerkų ir panašių tautos darbininkų, beveik vienas iš kiekvieno 11 buvo svetimtaučis. Iš prityrusių darbininkų ir darbo vedėjų (dirbtuvėse) beveik vienas iš kiekvieno penkių. Pusiau patyrusių — apie vienas iš penkių ir iš neprityrusių darbininkų: ūkyje, fabrikuose ir prie statybos, nųje, tarnų ir pan., apie vienas iš kiekvieno šešių.

Iš 48,829,920 naudingai samdomų darbininkų, Jungtinėse Valstybėse 1930 m. (vietiniai balti, svetimtaučiai balti ir negrai) 7,411,127 buvo svetimtaučiai balti. Tai yra beveik vienas iš kiekvieno septynių.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Lietuvių unijos lokalo 54 pareiškimas

Balandžio 17 dienos VIENYBĖJE p. Kilinga rašo apie lietuvių siuvėjų kontraktorių bankietą ir, tarp kitko, vė ką sako: "Teko sužinoti, kad unijos lietuvių lokalas 54 šį bankietą boikotavo ir buvo nutaręs bausiti tuos kriaučius unijistus, kurie jį nuvyks. Tik kai sužinojo, kad pats Hollandis dalyvaus, bausmę atšaukė. Mat, jie, vargšai, bijo išsikišti prieš unijos vyriausį managerį. Boikoto priežastis šį sykį, kiek patirta, nebuvo tikslu pakenkti darbą Lietuvai palengvinti šaro pabėgėlių našta išlaikyti, bet "proletarinė" neapykanta, tai yra dėlto, kad bankietą ruošė bosai, kontraktoriai."

Lietuvių lokalo 54 Pildomųjų Taryba svarstė šita pono Kilingos straipsnį ir nutarė viešai atmušti šį prieš lokala pabėgėlių negrąžų šmeižtą. Mūsų lokalas niekadoms minėtą kontraktorių bankietą neboikotavo, taip pat niekadoms nenutarė bausiti tuos kriaučius unijistus, kurie bankiete dalyvaus.

Tiesa, lokalo 54 susirinkimas nutarė bankietą tikėty nepirkti, bet visai ne dėl noro kontraktorių bankietui arba vilniečių šelpimui pakenkti. Nutarė nepirkti todėl, kad mūsų lokalas pirmiau vilniečių šelpimui jau buvo aukojęs šimtą dolerių. Mes manome, kad Brooklynų siuvėjai savo pareigą atliko ir susilpė vilniečiams. Gl'ėjimą į bankietą lokalas paliko kiekvienam siuvėjui asmeniškų reikalų — kurie norės, jie eis, o kurie nemorės, jie neis.

DIDZIAUSIAS PASAULIO AERODROMAS

Rašo inž. K. Pusnikas, narys Am. Soc. Mech. Eng. (Pabaiga)

Architektūra yra vėliausia ir moderniausia. Pats pastato vidurys apskritas, 170 pėdų diametre, keturių aukštų su žiūrovų galerija, kuri siekia 64 pėdų aukščio nuo žemės. Čia yra įtaisyta milžiniškas žibintuvas, kuris turi 13,500,000 žvakių šviesos stiprumo. Prie apskrito namo iš dviejų šonų, iš rytų ir vakarų pristatyti sparnai po 70 pėdų ilgio ir 60 pėdų pločio ir turi tris aukštus. Priešaky ties antru aukštu yra galerija 20 pėdų pločio ir tęsiasi viso namo ilgiu, iš čia labai aiškiai matyti visas aerodromas.

Čia noriu priminti, kad šiam administracijos trobesyje be vėliausių ir moderniausių orlaivijos trafiko eismos kontroliavimo aparatų, yra oro tyrinėtojų butas ir visoki aparatai, telegrafo ir telefono susisiekimui (Didesnieji Amerikos miestai turi tiesiogines vietas telefonu susisiekimui), radio priėmimui ir siuntimui aparatai, didžiulis restoranas ir puikiausias kabaretas (night club) "Kitty Hawk Room," kuris yra vakarų sparne ant trečiojo aukšto. Ateityje tikimasi, kad didžiuma keleivių keliaus tik oru, todėl čia yra įrengta didžiulė stotis (loading platform) 1,500 pėdų ilgio, 100 pėdų pločio, kur galima sutalpinti 20 transportinių lėktuvų iš sykio, keleivius atvežant ir išvežant.

Dėl nusileidimo ir pakilimo orlaiviams yra įrengta keturi bėgiai (runway). Nr. 1, yra 6,000 pėdų ilgio ir 200 pėdų pločio, kuri tęsiasi į šiaurės vakarus ir pietų rytus; Nr. 2, nutiestos nuo šiaurės rytų į pietų vakarus ir turi 5,000 pėdų ilgio, 200 pločio; Nr. 3 yra iš rytų į vakarus, turi 4,500 pėdų ilgio, 150 pločio; Nr. 4 turi 3,532 pėdas ilgio, 150 pločio ir yra iš šiaurės į pietus. Ne vienam kils klausimas, kodėl bėgiai ne visi lygūs? Štai kodėl: Kadangi visi lėktuvai pakildami ar nusileidami turi skristi prieš vėją, o oras rodo, kad daugiausia vėjas pučia iš šiaurės vakarų, ar iš pietų rytų, todėl Nr. 1 bėgis ir yra ilgesnis, kur gali visokio didumo ir tipo lėktuvai įsibėgę lengvai pakilti. Vadinasi, visi lėktuvai turi kilti į tą pusę, iš kur vėjas pučia.

Nuo administracijos namo į abi puses po 3,100 pėdų ilgio ir 400 pločio cementu išlietas diržas, kuris riša visus aerodromo pastatus ir bėgius. Visi bėgiai yra įrengti su automatiškai kontroliuojamomis šviesomis taip, kad orlaivų vairuotojai lengvai gali naktį matyti, kur nusileisti, nes tik tie bėgiai būna apšviesti, kuriais vėjas pučia išilgai. Šviesos šviečia iš po žemės ir sudėtos šimto pėdų atstume viena nuo kitos. Per pirmus 3,000 pėdų šviesos yra gintaro spalvos, o paskui eina baltos, ant galo bėgių skersai yra eilė žalių šviesų ir dvi eilės žibintų (floodlights) po 7,500,000 žvakių šviesumos jėgos. Aerodromo ribos atžymėtos didelėmis šviesomis 250 pėdų atstume viena nuo kitos. Visos elektros vielos yra suvestos po žeme ir jei tas vielas išstūmum, tai galima būtų nutiesti apie 800,000 pėdų arba 160 mylių. Kur nėra trobesių arba cementu išlieta, tai apipilta gera žemė ir apšėta žole, o pakraščiai apšodinti medeliais. Iš viso yra pasodinta apie 500 įvairaus dydžio medelių. Pačiam vidury aerodromo pievos matyti baltom raidėm išklotas vardas "New York," kiekviena raidė 85 pėdų didumo.

Kol kas pastatyta tik 6 hangarai, nors ne visi galutinai baigti. Visi pastatai yra vienodo didumo ir vienodo stiliaus, po 350 pėdų pločio, 165 pėdų ilgio ir 42 pėdų iki viršum durų arba iki žemės, kurie laiko stoga. Hangarai pastatyti po tris į grupę, prie galo trobesio yra pristatyta 1,300 pėdų ilgio, nuo 50 iki 60 pėdų pločio, dviejų aukštų pastatas įvairiems aviacijos reikalams, kaip tai, restoranas tarnautojams, komilionių departamentai, lėktuvų vairuotojų mokykla, dirbtuvės taisymui lėktuvų ir motorų, motorų bandymo skyrius, radio ir lėktuvų kontrolės aparatai ir įvairios raštinės. Kur tik žmonės dirba ar būna, visur įrengta oro reguliavimo sistema, iš viso yra įrengta 22 oro spaudimo mašinos (air-machine compressors), kurių jėga siekia virš 500 tonų spaudimu.

Visų pastatų apšildymui yra įtaisyta keturiuos krosnys po 100 arklų jėgos kiekviena, kurios gali susiudyti 135,000 kubinių pėdų oro per minutę iki 70 laipsnių Fah.. Visos krosnys yra kurenamos aliejum ir kontroliuojamos automatiškai. Apšildymui yra aprūpinti ne tik trobesiai, kur žmonės būna ir dirba, bet ir visos lėktuvų patalpos. Apšildymas yra dvejopos rūšies: lėktuvų patalpose vartojama karšto oro ventiliacijos sistema, o visuose kituose trobesiuose vartojama paprasto garo šildymo sistema.

Vandens lėktuvų patalpos skiriasi nuo žemės lėktuvų patalpų. Kol kas tik viena pastatyta. Šis pastatas yra penkia-kampis, turi duris iš keturių pusių po 354 pėdų ilgio, 45 pėdų aukščio. Penktą pusę pavestą įvairiems skyriams, panašiai, kaip anksčiau minėjau. Kadangi vandens lėktuvai neturi ratų važiavimui žeme, tai juos išveža iš vandens ant geležinių bėgių su specialiai padarytais vežimukais, ant kurių uždedamas lėktuvas, o paskui traktoriu vežamas į patalpas. Bėgiai yra įvesti 12 pėdų vandens gilumoje, o paskui jungiasi su bėgiais į patalpas iš keturių pusių. Dėl to, kad transatlantiniai lėktuvai vežios svetimų šalių keleivius, tai šiose patalpose, be visų reikalingų reikmenų vandens orlaivijos operavimui, yra ir imigracijos biūras.

Didelės miglos ir ūkanos sustabdo oro transportaciją, o ypač kuomet reikia orlaiviams nusileisti, bet jie nemato kur dėl to daug nelaimių pasitaiko. Pagal vėliausią išradimą vairuotojas gali nuleisti orlaivį visai nematydamas žemės ir vandens su taip vadinamu "Radio Beam," kuris vairuotojui nurodo, kiek jis yra tolimo ir aukštumo nuo aerodromo bėgių. Kol kas tik Nr. 2 bėgiai turi tokį aparatą, kuris yra vadinamas SMRAZ-D system. Tos sistemos operavimui yra 8 radio žėgliai netoli Kalvarijos kapinių, 3.8 mylios nuo aerodromo. Tuo aparatu lėktuvai gali nusileisti ant šių bėgių iš abiejų galų, kaip tai šiaurės rytų ir iš pietų vakarų. Antra tokia sistema jau baigiama statyti dėl Nr. 1 bėgių, radio žėgliai statomi College Point, apie tiek pat atstumu.

Visiems lėktuvų susisiekimams radio perduotumai ir radio žėgliai yra 15 mylių atstumo, būtent: ant Jamaica Bay, prie Cross Bay Boulevard. Aprūpinimui orlaivius gazolinu čia yra įrengta 18 tankų po 20,000 galonų kiekviena, aprūpinimui Pan-American Airways orlaivį, ir 7 tankai po 15,000 gal. kiekviena, kurios aprūpins visus sausžemio lėktuvus.

ANGLIJA IR EGIPTAS

Nuo 1922 metų Egiptas yra Anglijos protektorate. 1936 m. Anglijos ir Egipto ryšiai buvo pertvarkyti nauja sutartimi. Būdami prie svarbaus Anglijos kelio į Indiją, nepriklausoma Egipto karalyste savo interesais buvo gana glaudžiai susijusi su Anglija. Dar 1922 m. Anglija išsiderėjo Egipte karines bazes, kurios turi laiduoti Indijos kelio ir Suezio kanalo saugumą. Iš savo pusės Anglija yra apsiėmusi ginti Egiptą nuo kitų valstybių užpuolimų taip pat, kaip ji yra nusistatčiusi ginti Egiptą gyvenančių europiečių interesus ir savo įtaką Sudane. Plataus masto anglų egiptiečių sutartis leido Anglijai ne tik laikyti Egiptą savąjį, bet ir pačių egiptiečių kariuomenę, policiją, administracijai ir teismams teikti kai kurių tinkamų bei reikalingų nurodymų. Suprantama, kad susisiekimo ir viešosios nuomonės dalykuose anglai Egipte turi ryškios įtakos 1936 m. sutartimi buvo šiek tiek pakeisti ankstesnės sutarties nuostatai ta prasme, kad Egipto karalystė, konstituciniu atžvilgiu, susitarime dabar dalyvauja kaip savarankiškas pasaulinės Britų valstybės partneris. Anglų įguly didumas taikos metu 1936 m. sutartimi buvo šiek tiek sumažintas, be to, jos buvo sukurtos prie Suezio kanalo, užuot buvusios išskirstytos ir Egipto gilumoje, kaip anksčiau.

Naujuoju anglų egiptiečių susitarimu buvo atsisakyta laikyti ypatinguosius anglų teismus Egipte, tuos teismus, kurie anksčiau anglų buvo įsteigę ir kurių sprendimams pakeisti Egipto tribunolai neturėjo galios, net ir tais atvejais, kai viena bylininkų šalis būdavo vietiniai gyventojai. Egiptas dalyvauja nariu Tautų Sąjungoje.

Atsiirdama į Egipto karalystę Anglija palaiko viešpa-

taujamą savo padėtį Rytų vandenyse ir Viduržemio jūroje. Pagal 1936 m. anglų egiptiečių sutartį, karo atveju Anglija ir Egiptas turi teiktis tarpusavyje pagalba. Karui kilus Egiptas turi leisti Anglijai naudoti savo uostus, aerodromus, geležinkelius ir kitus karius ir savo veiksmus derinti su militarinės anglų vadovybės karo metu nurodymais.

Toliau, Anglija yra įsigijusi teisę Egipte pagal Suezio kanalą egiptiečių pastatytose karinėse laikyti sausumos ir oro pajėgų nustatytas 10,000 karių ir 400 lakūnų. Karo metu šie skaičiai gali būti padidinti. Anglų įgulos minėtos vietose, pagal sutartį, turi teisę pasilikti ten tol, kol patį Egipto kariuomenė bus taip suorganizuota, kad galėtų laiduoti svarbų jūros saugumą ir apginti svarbų jūros kelią per Suezio kanalą. Be to, sutartimi numatyta, kad Egiptas turi pastatyti kai kurių svarbių strateginių kelių, tinkamų anglų arba egiptiečių kariuomenės susisiekimui su aerodromais ir uostais. Sudano klausimas sutartimi taip apibrėžtas, kad Anglija drauge su Egiptu tvarko šį kraštą.

Egipto kariuomenė taikos metu susideda iš 20,000 vyrų, o karo metu iš 15,000 vyrų. Bendrai imant, Suezio kanalo saugumui laiduoti stengiamasi sudaryti į Maginot liniją panašią apsaugos liniją, stengiamasi pastatyti svarbius strateginius kelius per Nilo delta, kuriais britų kariuomenės daliniai nuo Suezio per 24 valandas autovežimiais galėtų nuvykti ligi Marsa Matruho, t.y., Libijos pusės atremti. Tokių pat susisiekimo priemonių stengiamasi praversti ir per kelių neturintį Sinajų pusiasalį, kad būtų patogiau, reikalingi esant, pernesti kariuomenę į Transjordaniją, Iraką ir Siriją. J. Kz.

KAS YRA JOHN BULL—JONAS BULIUS?

John Bull vardu vadinami anglai. Tipingas anglas visada bus pavadintas John Bullo vardu, kurs atsirado iš Dr. John Arbuthnoto politinės alegorijos "The history of John Bull", išspausdintos 1812 metais. Toje alegorijoje autorius pajuokė Marlborough kuni-gaikištį ir piktinosi dėl nebajigamo karo su Prancūzija. Buvo manoma, kad tą alegoriją parašė dekanas Swiftas, bet tai netiesa. Buvo vienok ir tikras gyvenimiškas John Bull tai buvo kompozitorius, miręs 1628 metais. Jis buvo muzikos profesorius Gresham koledže Londone ir vargonininko Hersford katedroje, karališkoje koplyčioje Bruselyje ir katedroje Amsterdame. Buvo net manoma, kad jis sukomponavęs ir anglų tautiškas himną "Dieve, saugok karalių"—"God save the King."

KIEK SVERIA BANGINIS?

Nedidelis banginis — tokius kartais išmeta į krantą jūrų bangos prie Didž. Britanijos pakraščiu — gali sverti 50 tonų. Bet tikrai didelis banginis sveria ligi 200 tonų Netenka stebėtis, kad toks milžiniškas žinduolis negali gyventi sausumoje — kur ir kaip jis galėtų ieškoti sau maisto? Vandenyje, kuris yra tirštesnis už orą, banginio svoris nekluduoja jam laisvai judėti. Didžiausias banginis būna ligi 80—100 pėdų ilgumo. Pasitaikydavo pagauti banginį ir 140 pėdų ilgumo. Vyrškosios lyties banginiai, "cachelotai," turi labai didelius dantis. Banginiai šiandien yra didžiausi pasaulyje gyviai.

EMIGRANTO NOSTALGIJA

Toli, už jūrų liko Gimtinė, Tenai skambėjo jaunatvės dainos, Prailgo—ilgo mano krūtinėj—Svetimos žemės pilkosios dienos...

Sena bakūzė, žalias sodelis, Atsiminimais liko sieloje... Miela motulė, senas tėvelis—Klajūno ilgis nakčių tyloje...

Sesės darželyje žalioji rūta Aukšinėj saulėj rasomis žvilga... Mano sodintas ažuolas jaunias—Skundžiasi vėjui ir manęs ilgis...

O aš atskirtas didelių tolių, Ilgiuos tėvynės lankų plačiųjų, Linksmojo juoko laisvųjų brolių—Laukų sesučių dainų skambijų...

Dūluoja kalnai džiunglių tyloje, Svetimā kalbā šnara šaltiniai, Svetimi žmonės kažką byloja—Jų nesuprasti mano krūtinėi.

Mylimas krašte, brangi gimtinė, Ar dar nors kartą Tave matysiu? Ar lyg audrose palaužtas medis—Pietų padangėj liūdnei nuvyti?...

Mylimas krašte—mano troškimas: Tave nors kartą dar aplankyti, Ir nors minutę prieš savo mirimą—Miela Tėvyne—noriu matyti... Vincas Atkočaitis — Gytis

MARIJA AUKŠTAITĖ Nuskriaustoji

(Tąsa)

Viduj uždegę šviesą. Dūnkelėjo durų stūma, ir išėjo vienmarškinis Emilius. Iškart jis nesuprato padėties. Bet greitai susivokė, kad su Vale kas nors ypatingo atsitiko, jis pašoko, pribėgo prie Valės, ir visą sulytą griebęs į glėbį—įsinešė į vidų.

—Valyte, kas tau?... Kas yra sesute? Ko virpi kaip lapas, kur gi žodžiai?... Pasakyk...—Valė tik po valandėlės pro užkirstą gerklę prakodė:

—Emiliau, tavo tiesa: tėvelis mane išduoda už Karužos. Aš išbėgau, aš nebegrišiu į tėvelio namus, nes jau visos virvės man užnarpliotos. Valė pravirko ir nusiviro į Emiliaus glėbį.

—Mieloji, neverk... Aš viską išstaisysiu. Tik reik ieškoti keli! Su tuo Karuža, stačiai nuostabu. Grįžk namo, aš palydėsiu, štai kokie gražūs po lietuvi upeliai pliopią...

—Emil, kas tau?! Aš mergaitės neleisiu. —įsikiso Emiliaus motina. —Žiūrėk, visa peršlapus, dar apsigrs, matai, kad ji virpa visa kaip lapas!

—Nepaisykim, tik ieškokim išeities,—pasilūle Valė.—Neduk Dieve, jei tėvelis mane išbruks už tu Karužos...

—Valyte, būk ramesnė: man atėjo graži mintis. Ryt vakare, aš ateisiu pas tavo tėvelį su vienu ir svarbiu prašymu. O dabar, mamytės skatą ant pečių, ir marš pas tėvelį. Nes kitaip, kils įvairiausių gandy.—dėstė Emilijus.

Valė tą vakarą parėjo labai vėlai. Ji rado belaukiantį, tėvą apšniukusį ir labai rūstų. Bet ji spruko į savo kambarį kgreičiausia, o ryte, kada ji parodė tėveliui gražų šypsnį, tas vėl atšūgo.

Kitą vakarą, atėjo Emilijus. Jis buvo gražiai, puošniai šventadieniškai apsitašęs, atrodė net iškilmingai išdidus; kas privertė Banaiti—atkreipti į Emilijų domę. Banaitis mandrybe pūkėdodamas—pasilūle kede, o Valė taisydama

lango užuolaidą gražiai nusisypsojo manydama: "Na, dabar tai bus graži komedija."

—Kaipgi darbas ten jūsų raštinėj?—kaukšėdamas pypkį į peleninę, pasiteiravo Banaitis.

Paprastai, pone Banaiti. Viskas rodos kasdieniška. Besiknisi po popierias.—Banaitis pajutęs ponybę, pasiūlė Emilijui savo tabako; o Valei paliepė:

—Vale, atnešk obuolių. Parink, kad nebūtų sukirmiję.

Kada Valė išėjo, Banaitis suraukė antakius, sužibo dvi ugnelės akyse, nosimi sušnypstė, ir žiūrėdamas su panika į Emilijų, užklausė:

—Pasakyk, tu man, ką gi tu veiki taip dažnai mano namuose?! Ir tai, vis taikai, kada manęs nēr namie! Žmonės pradeda visokius niekus vesti.

—Pone Banaiti, nesmerk tamsta manęs. Juk pats buvai jaunas, žinai, kas yra gili širdies meilė. Aš lankau jūsų namus, nes čia mano siela nuolat gyvena. Ir, aš tamstai, kaip tuveini prisipažįstu, kad aš myliu tamtos dukrą Valę. Banaitis kaip bitės igeltas pašoko. Jo lūpos drebėjo, veidas pasikeitė. Neramiai vaikščiojo po kambarį, nervingai lupo iš pypkės dūmus.

—Na, ir sakyk, sakyk, kas toliau, kas toliau?—virėjo nerimu Banaitis.

—Pone Banaiti, aš šį vakarą atėjau, atverti tamstai savo paslaptį kaip tėvui: aš lankau Valę jau devyni metai. Per tuos metus, per tų metų vaikus, kada tamsta vis kazyriavai, aš ruošiau Valę gyvenimui: Aš jau mokinau... Žinoma, tiek—kiek pats mokėjau Atlikęs nuo darbo, vis bėgau čia... Mylejau ją kaip kūdikį, vėliau kaip seserį, o dabar, kaip savo brangiausią sielą, kurioje matau mylimą, kilnią—gyvenimo draugę. Todėl, pone Banaiti, prašau mums nekludyti—mes norime apsi-vesti. (Bus daugiau)

LIETUVISKAME MONTREALE

—Po prof. K. Pakšto kalbos antradienio vakare, klebonas Bobinas iškėlė pavaišinimą klebonijoje, kur dalyvavo išties lietuvius veikėjai. Tarp jų buvo Kanados Lietuvių Sąjungos pirms. A. Sakalas. ir mokytoja Elena Bandžiūtė.

—Vietos prancūzų spaudoje prof. Pakšto atsilankymas buvo plačiai aprašytas. Įdėta jo paveikslai, biografija ir didokį straipsniai apie Lietuvą.

—Katalikų Labdaringos Federacijos vajuos puikiai pavyko. Aukų surinkta \$460,739, arba \$19,739 daugiau, negu tikėtasi. Svetimtaučių parapijoms buvo skirta surinkti \$2,000, bet surinkta trims, nuosimčiais daugiau. Lietuvių parapijai buvo skirta \$260, surinkta \$263 ir 85c., bet čia dar ne galutina suma.

Vyresniam veikėjo Jono Pundžiaus sūniui, Petriui, vestuvių varpai šį sekmadienį pasiskambino stono permainyma. Draugai ir giminės linki jam ilgo ir laimingo gyvenimo poroje.

—Petras Jotkus iškėlė linksmas krikštynas savo jaunutei dukrelei.

—Į Montrealą atvyko B. Sinskūnas gauti iš Amerikos Konsulso imigracinės vizos. Reikalą sutvarkęs, vėl Amerikon grįžo.

—Mokytoja Elena Bandžiūtė jau ruošiasi Motinų Dienos programai. Minėjimą norima surengti gegužės 12 ar 19.

KUR YRA SCILĖ IR SHARIBDIS?

Tais vardais buvo senovėje vadinamos dvi uolos tarp Italijos ir Sicilijos. Uoloje arčiau prie Italijos pusiausalo, gyvenusi baisesis siaubo Kratėjo, kur ir Pakštui kambarį International Council on Foreign Relations parūpino. Bendrai galima pasakyti, kad Halerio misijai profesorius Pakšto atsilankymas užpylė šalto vandens. Haleriu buvo atlaikyta iškilmingos mišios lenkų bažnyčioje ir iškelta vakarienė, kurioje dalyvavo miesto mayoras Houde. Bet tomis pačiomis dienomis visi anglų ir prancūzų laikraščiai plačiai rašo prof. Pakšto aiškinimus, kokiū būdu lenkai, lietuvius nuskriausdami, iš lietuvių Vilnių pagrobė!

Antradienį, balandžio 15 d., prancūzų La Patrie įdėjo prof. Pakšto paveikslą ir straipsnį, kurio antraštė juodomis raidėmis skelbė: "Lietuva dabar maitina savo priešus (lenkus)". Straipsnyje nurodoma, kokiū

KANADOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Profesorius Pakštas IS PROF. PAKŠTO ATSLANKYMO MONTREALE

Prancūzų ir anglų spaudos gražūs atsiliepimai. Reporteriams patiko pareiškimas: "Mes Vilnių dabar turim ir turėsime."—Gen. Haleriu nepatiko. —Straipsniai apie Lietuvą ir Vilniaus grizimą

Profesorius Pakšto atsilankymas Montreale nuodugniai pagilino vietos gyventojų (anglų ir prancūzų) pažintį su Lietuva, jo uždaviniais ir savybėmis. Jo atsilankymas čia, galima sakyti, buvo gražus triumfas propagandai už Lietuvą ir Vilnių. Vietos lietuviai, inteligentų savo tarpe neturėdami, tik labai retai į vietinę spaudą įeina nušviesti Lietuvą. Tik retkarčiais klebonui Bobinui, turinčiam gerų santykių su prancūzų spauda, pavyksta paaiškinti informaciją netikslumai apie Lietuvą. Bet profesorius Pakšto atsilankymas buvo "žinia" vietos spaudos reporteriams, kurie ta proga parašė netik apie profesorius, bet ir apie Lietuvą nemažą gražių straipsnių, pasinaudodami Pakšto suteiktomis informacijomis.

Pirmiausia prof. Pakšto kalbėjo Montreale Rotary klubo bankiete Windsor hotelyje. Jis klubui padovanojo, Lietuvos Rotarų draugijos vardu, Lietuvos vėliavą, kuri dabar kabės greta kitų valstybių vėliavų klubo kambaryje. Bankiete dalyvavo apie 300 žmonių (Montreale pramonikai ir biznieriiai) ir profesorius kalba buvo perduodama per radiją. Tai buvo pirmadienį, balandžio 15. Tą dieną anglų dienraštis "Star" įdėjo pasikalbėjimą su prof. Pakštu, kuriame paklaustas, "kaip su Vilniumi," reporteriams pasakė: "Mes jį dabar turime ir turėsime!" Tas reporteriams patiko, bet nepatiko lenkų generolui Haleriu, kuris tame pat Windsor viešbutyje apsisitojo, kur ir Pakštui kambarį International Council on Foreign Relations parūpino. Bendrai galima pasakyti, kad Halerio misijai profesorius Pakšto atsilankymas užpylė šalto vandens. Haleriu buvo atlaikyta iškilmingos mišios lenkų bažnyčioje ir iškelta vakarienė, kurioje dalyvavo miesto mayoras Houde. Bet tomis pačiomis dienomis visi anglų ir prancūzų laikraščiai plačiai rašo prof. Pakšto aiškinimus, kokiū būdu lenkai, lietuvius nuskriausdami, iš lietuvių Vilnių pagrobė!

Antradienį, balandžio 15 d., prancūzų La Patrie įdėjo prof. Pakšto paveikslą ir straipsnį, kurio antraštė juodomis raidėmis skelbė: "Lietuva dabar maitina savo priešus (lenkus)". Straipsnyje nurodoma, kokiū būdu lenkai iš lietuvių Vilnių pagrobė. Dabar, Pakštas sako, lietuvių, kaip tikri krikščionys, pamiršo lenkų skriaudą, ir maitina nuo karo pabėgusius savo buvusius priešus.

Trečiadienį, balandžio 16, prancūzų "Le Canada" įdėjo du didelius straipsnius. Vieną apie prof. Pakštą, kitą apie Lietuvą. Sako, šį žymų Lietuvos geografą nugalėjo Kanados geografija, nes potvynys sulaukė jo traukinį New Brunswick provincijoje, ir į Montreale profesorius tegalėjo atvykti 18 valandų pavėlinęs. Toliau gražiai ir nuosakiai atpasakojama Lietuvos istorija ir Lietuvos klausimai.

Tos dienos vakare prof. K. Pakštas davė paskaitą prancūzų Geografų Draugijai, kurios pasiklausyti atėjo apie 600 parinktos publikos. Tarp jų matėsi ir klebonas Bōbinas, sesutės mokytojos Bandžiūtės, p-lė Ona Bobinaitė, ir kiti lietuviai. Pakštas gražiai į klausimus atsakinėjo. Kitą dieną dienraštis La Presse plačiai paskaitą aprašė.

Tikimės ateityje tuos visus spaudos straipsnius Vieniybės skaitytojams Kanadoje vertime paduoti, nes juose yra daug idomios ir naujos medžiagos. Dabar tik pasitenkiname jų įvardijimu. Svečias.

TORONTO TRUMPOS ZINUTĖS

Mūsų koloniją retai kada aplanko žymesnis žmogus. Per paskutinius tris metus čia lankėsi, rodos, tik trys žymesni lietuviai: p-lė Baronaitė, P. Grigaitis ir V. Uzdavinys. Tačiau jų apsilankymo proga, dėka mūsų neorganizuotumui, neišnaudojome kaip reikiant.

Šiomis dienomis važinėja po Kanadą su paskaitų maršrutu žymus lietuvių mokslininkas prof. K. Pakštas. Jam maršrutą paruošė ir tvarko Kanados Tarptautinių reikalų Institutas (Canadian Institute of International Affairs). Jos atsilankymo Toronte proga Aušros choras ruošia profesoriaus pagerbimui vakarą, kuris įvyks šį šeštadienį, balandžio 27 d., 8:30 val. vakare, lietuvių parapijos salėj. Apart tam vakarui parūpintos programos, prof. K. Pakštas pasakys lietuviams pritaikintą prakaibą. Todėl neužmirškime šio vakaro, neužmirškime priminti ir kitiems.

Jau metas laiko kaip torontiečiai nuolatiniai rašinėja į VIENYBĖ. Beveik kiekvieną savaitę buvo šis tas raportuota iš mūsų kolonijos gyvenimo. Per šį laikotarpį rašinėjo net 9 korespondentai, 6 vyriškiai ir trys moterys. Iš moterų daugiau parašydavo Ona Kalnaušienė, kuri dabar gyvena Lietuvoje. Iš vyrų kiek daugiau rašinėjo A. Augustis, L. Pocius, S. Gibsas, A. Cirunas, E. Narušis ir, turbūt, daugiausiai teko man.

Visi korespondentai, matoma, nesilaikė griežtai jokių krypties. Kas palietė mane, vengiau ant kiek galima baronio su taip vadinamais socialistinės minties veikėjais. Nematau reikalo su jais šnairuoti ir ateityje, ypač kada jie pasako savo veiklą CCF keltais. Ir jeigu socialistai nesilaikytų taip griežtai amerikiečių socialistų pozicijos bendrose draugijose, kaip kad aš nesilaikau sandariečių ir tautininkų, tai mes visi susitartumėm ir surastumėm savo kultūriniam darbui bendrus vieškelius. Mes turėtumėm vengti partijinių gijų SLA kuopoje. Ten neturėtų būti palaikoma nei VIENYBĖS, nei "Naujiųjų" pozicija. Jeigu SLA kuopoje nekiltume amerikietiškos politikos, tai jai lemta išaugti į 200-300 narių organizaciją.

Šiomis dienomis apleido Torontą daug rašęs VIENYBĖJE S. Gibsas, kuris susidėjęs su kitais išvyko į šiaurinę Ontarijo prospektuoti—ieškoti aukso. Jie ieško aukso ne sau, bet amerikietiška kompanijai, iš kurios gavo kontraktą.

Mes daug kalbėjome ir rašėme apie mūsų čiagimą jaunimą, nusiskunddami, kad jis nutolsta nuo mūsų viešojo gyvenimo. Bet iki šiol dar nieko nedarėme, kad pritrais jį prie savęs. Geriausiai pasitaigautume jaunimui praplatindami jo tarpe anglų kalbą. Tėdžiama laikraštį "Jaunimas".

Laikraštis yra įvairus turiniu ir labai idomus ne tik jaunuoliams, bet ir suaugusiems. Nuo šio laiko torontiečiai galės nusipirkti "Jaunimą" pavieniais numeriais pas Prosvitą, 324 Queen St. W.; Petraszkas, 612 Queen St. W.; ir Kazlauskus, 83 George Ave. Pasipirkime sau ir perskaitę paaukokime jaunuoliams. K. B.

PRANĖSIMAS

D. L. K. Vytauto Klubo choras ir meno grupė perstatys penkių veiksmų idomią operetę "Vergijos Nuotakas." Joje vaizduojama mūsų protėvių senovėje gyvenimas baudžiavos laike.

Tai gi, visus prašome dalyvauti ir pamatyti šią gražią operetę, kuri įvyks balandžio 28 d., 3 val. popiet, 2161 St. Catherine St., East. Choristė.

Burtininkė apgavo

Madame Menault burdavo iš rankos. Viena ponis kreipėsi į ją. Ši pasakė, kad jai grėšlės bėprotystė, bet tegul pavieniais numeriais pas Prosvitą, 324 Queen St. W.; Petraszkas, 612 Queen St. W.; ir Kazlauskus, 83 George Ave. Pasipirkime sau ir perskaitę paaukokime jaunuoliams. K. B.

VIENYBĖ

1940 m., Balandžio-April 26 d.

OPERETĖ "SYLVIJA" EINA PRIE PRISIRUOŠIMO

Kaip yra žinoma, Brooklyn Operetės choras ruošiasi scenoje pastatyti gražią linksmą operetę vardu "Sylvija". Operetės chorą vadovauja gabi muzikė p-lė Violeta Tamkiūtė. Ši choro vedėja, kaip matyti, labai daug triūso deda ir visas pastangas, kad gerai išmokyti visus choro narius, kad atliktų savo roles.

Kiekvieną savaitę po du vakarus Tautininkų Klube tos pamokos nenulstamai tęsiasi. Pasirodo, kad ir pati choro vedėja yra daug įsigilinusi ir viršminėta veikalas, nes pati atvyksta į pamokų vietą daug anksčiau už visus kitus choristus. Ir kurie tik choristai anksčiau pasirodo vietoje, tai jiems duoda net ir atskiras pamokas.

Aiški matyti, kad tai nėra lengvas darbas. Tokį gerą veikalą sumokyti ir jį atlikti gerai, kaip reikia scenoje yra daug darbo.

Ištikro, kai pažiūri iš šalies, tai beabejonės susidaro gana daug rūpestingo darbo ir pasiruošimo. Ir kas daugiausiai tam viskam pagelbsti viską išvesti į priekį, į gerą pasisekimą, — tai gera kantrybė! O pas p-lę Tamkiūtę tos kantrybės netrūksta. Tartum, kariuomenės geras generolas moka labai vikriai suvaldyti būrius karių. Tai su tokiu panašumu ji vikriai sugeba mokyti savo vadovaujamas choristus. Duoda išakymus lietuviškai. Jei dar kurie greit nesupranta, tai gaus išakymus anglų kalba. Ir tai tokiu būdu viskas vyksta vikriai ir gerai. O muzika ir dainavimas lietuvių kalboj skamba puikiai.

Šita jaunuomenė daug darbo iš savo pusės paaukvoja mūsų lietuviškosios laisvės kovai. Bet ar mūsų kolonija daug atkreips dėmesį į jų nustatytą lošimo dieną, kuris įvyks sekmadienį, gegužės 5 d., Labor Lyceum salėje.

Negalima žinoti, kokį parėmimą šita jaunuomenė galės susilaukti. Bet yra gana gerai žinoma, kiek mūsų visuomenė praleidžia pinigų ir liūso laiko paremdami, kad geriau ugdytųsi Amerikos lietuvių teatrinis menas. Nors Amerikos menas ir yra geriau išbulinttas, kuris taip jau negali susilyginti su mūsų šioj šalyje meno bandomomis jėgomis, bet vistiek, kas yra sąva, tas turi būti ir mylimiausia. O juk mūsų savuose lošimuose būna gana daug gero, pasitenkinimo.

Taigi gerbiamieji, nors ir retkarčiais, yra būtinas reikalas neužmiršti kas yra savo. Pilnai remkime savo meną, savo linksmą, gražią jaunuomenę, kuri bando visokiais būdais palaikyti tą lietuviškosios dvasią gražioje muzikoje ir dainavime.

Tik tada ir jaunuomenė bus mums daug dėkingesnė už jiem duotą gerą moralinę ir medžiaginę paramą. Be moralinės paramos nedrįstų pasirodyti scenoje, o be medžiaginės paramos nebegalėtų įsigyti vaidinimui reikmenų.

Vincas J. Vyšnius.

NAUJIEJI VILNIAUS VAIZDAI BROOKLYNE

Filmininkai broliai Motūzai neseniai gavo iš Lietuvos prišūtą naują filmą. Filma gaminta didžiųjų įvykių dienomis, kada Lietuva teisėtu keliu atgavo savo tikrąją sostinę Vilnių ir Vilnijos krašto dalį, kuri kentė vergijos jungą per 19 metų po žiauriaus lenkų erelio letena. Šiandien Vilnius jau laisvas ir alsuoja prie tikrosios Lietuvos valstybės Lietuvos.

Naujoji, graži ir istorinė filma bus rodoma balandžio 30-tą ir gegužės 1 dienomis. t. y. ateinančių antradienį ir trečiadienį. Filmas per abu vakarus bus rodomas Susivienijimo salėje, 197 Grand St., Brooklyn. Tai Lietuvos valstybę reprezentuojanti filma, kuri kiekvienam lietuviui yra pareiga pamatyti. Ši filma buvo rodoma Lietuvos konsulate, New York, visuomenės atstovams, lietuvių ir svetimtaučių laikraštiniams ir susilaukė tinkamo pagyrimo ir recenzijų. Taipgi rodoma ir kitos nuotraukos iš Lietuvos gyvenimo, miestų, darbų. Vaizdai surinkti iš įvairių Lietuvos vietų. Filmos pamatysite ir įvykusią Lietuvos Dieną Pasaulinėje parodoje.

Filmų rodymo pradžia 7:30 val. vakare. Įėjimas 35c. suaugusiems ir 15 centų vaikams. Apie rengiamą filmų rodymą prašome klausyti radijo pranešimų iš stoties WHOM 1450 kiloc. Programas veda J. Valaitis. Filmų rodymą rengia Vienybės dienraštis ir kviečia visus atsilankyti pamatyti filmas.

LANKĖSI VIENYBĖS ISTAIGOJE

Trečiadienio rytą atvykę savais reikalais į Brooklyną pp. J. Klikna ir A. Sukaitis iš Waterbury, Conn. pirmiausiai užsuko į Vienybės istaigą ir čia pasisvečiavo tūla laiką bei pasikalbėjo įvairiais reikalais.

P-as J. Klikna Waterburyje turi minkštų gėrimų dirbtuvę ir savo biznyje esąs jau ilgus metus. Vienybė skaito jau virš 20 metų. Svečiai papasakojo, kad Waterburyje, karo pradžioje, buvo pakilę darbai ir smarkiai buvo dirbama geležies bei plieno išdirbystėje. Bet daband visokiais būdais palaikyti tą lietuviškosios dvasią gražioje muzikoje ir dainavime.

VILNIAUS FILMŲ "PREVIEW" LIETUVOS KONSULTE

Trečiadienį, balandžio 24 d., 8 val. vakare, Lietuvos Generaliniame Konsulate New Yorke buvo demonstruojama neseniai iš Lietuvos atsiųsta nauja filma iš Lietuvos kariuomenės įgygiavimo į Vilnių. Šios filmos pamatyti susirinko apie 60 žmonių, daugiausiai spaudos atstovai, visuomenės veikėjai, biznierių ir lietuvių dvasininkai iš New Yorko ir New Jersey.

Filma demonstravo broliai Motūzai, kurie šiomis dienomis tą pačią filmą rodo New Jersey ir Brooklyn.

Filma, reikia pasakyti, yra įdomi ir techniškai gerai su tvarkyta. Jos turėtų žiūrėti visi vietiniai ir apylinkės lietuvių. Filmoje atvaizduojamas autentiškas Lietuvos kariuomenės įgygiavimas į Vilnių ir kaip Vilniaus krašto ir miesto žmonės pasitiko Lietuvos kariuomenę. Tarp kitko pamatysite ir Lietuvos vėliavos iškėlimą Vilniuje Gedimino kalne ir buvusios demarkacijos linijos gairių sunaikinimą.

Kai kurie žiūrovai šios filmos demonstravimo metu apsisverė; neabejojant, kad apsišverks ir kiti, kurie ją pamatys. Filma, iš tikrųjų yra istorinė ir vertinga.

Po filmos demonstravimo p. Konsulas Budrys ir ponis pavaišino svečius. Pobūvis buvo labai malonioje nuotaikoje. Tarp kitko reikia pasakyti, kad šis p. Konsulo surengtas pobūvis davė progos užmegsti naujas pažintis ir suartinti vietinius ir kaimyninius lietuvius.

Mirė

Balandžio 22 Kings County ligoninėj mirė 66 m. amž. Povilas Vitkauskas, gyvenęs 35 Scholes St., Brooklyn. Velionis palaidotas šiandien 10 v. ryto iš Apreiškimo parapijos bažnyčios į šv. Jono kapines.

Velionis Povilas Vitkauskas nuliūdusis paliko žmoną Marijoną ir dukterį Mrs. Mitchell.

Laidotuves aptarnauja grab. Ballas-Bieliauskas.

SVEIKATA, GIMIMAI, MIRIMAI

New Yorko Sveikatos Tyrimo Biūras savo surinktais duomenimis sako, kad perėitą savaitę Brooklynė įvairiomis priežastimis mirė viso 529 asmenys. Naujai gimusių kūdikių užregistruota 848.

Pneumonijos liga susirgo 146 asmenys. Šioji liga ypatinai siaučia žmonėse paskutiniu laiku. Sergančiųjų mirė 21. Diphtheria naujai susirgo 10. Scarlet fever 239. Measles 17. Whooping cough 51. Influenza mirė 1, ir automobilių nelaimėse žuvo 7 asmenys.

LIETUVIAI ŽAIS SU ŽYDŲ KOMANDA

Šį sekmadienį, balandžio 28 d. lietuvių futbolistų komanda turės svarbųs futbolio rungtynes su viena New Yorko miesto žydų komanda. Abi komandos varžysis dėl taurės pirmenybių. Rungtynės įvyks 3 v. popiet Van Cortland parke, 242 St. Geriausia ir tą vietą nuvykti IRT linija, White Plains Line.

Į lietuvių komandą įstojo lošti lietuvių broliai Simanavičiai, kurie neseniai yra atvykę iš Brazilijos ir tenai lošę komandose. Rungtynės bus įdomios, todėl kviečiami lietuvių, kurie įdomaujasi šiuo sportu, atsilankyti į aikštę ir pamatyti rungtynes. Visi komandos nariai susirenka prie Vienybės istaigos apie 12 val. dienos. Iš čia visi vyks į žaidimo aikštę. Apie įvykusias rungtynes bus parašyta plačiau ir spaudoje.

Rep. P.

SUKAKTUVĖS IR GIMTADIENIAI

Šeštadienį, balandžio 20 d. pp. Rakauskai, 107-52 127 St., Richmond Hill, minėjo savo 20 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Švokia buvo ponis Kirda, 65-08 56th St., Maspeth.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

NUPIGINTAS RAKANDŲ ĮSPARDAVIMAS

Taip nupigintomis kainomis parduodame įvairius rakandus. Pasirinkimas didelis.

BEDROOM SETS — PARLOR SETS
STUDIO COUCHES — KITCHEN SETS
DINETTE SETS, MATRASAI IR SPRINGSAI

Grand Chair Corporation
LIETUVIAI RAKANDŲ ĮSDIRBEJAI
ANT. PETRAITIS, Biznio Vedėjas

409 ir 436 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-8451

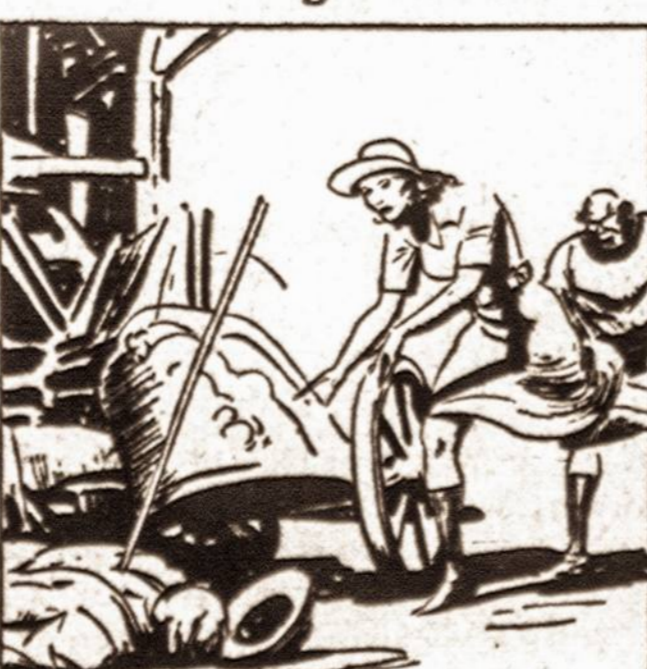
TARZANAS IR TORO AMŽINOJI UGNIS

85.—Vienas paskui kito griuvo Tarzano draugai, negalėdami atsilaikyti prieš tokią priėmimą daugybę Liko tik patsai Tarzanas ir Perry O'Rourke. Tuomet karalienė Athea pradėjo šaukti: "Tarzane! ir O'Rourke! pasiduokite! Jei nepasiduosite, aš liepsiu čia pat nužudyti įdėvių Janetę!

Mungo įstovėjo užsimojęs kardu ir Janetė ir laukdamas karalienės paliepimo, lyg tas būtų paprasčiausias dalykas. Tuo tarpu iš koridoriaus pasigirdo Dr. Wong balsas: "Pasiduok, Tarzane! nes Athea padarys tą, ką sako. Aš tai patariu, kaip tikras draugas. Pasiduok!" Tarzanas sustojo.

Pamąstęs, Tarzanas numetė savo kovos įrankį — pagali. Keikdamas Perry ir gi metė savo panašų ginklą. Atheos kareiviai, tylėdami, apstojo iš visų pusių Tarzaną su Perry, kurie vėl pasijuto žiaurios Atheos rankose. Staiga Janetė sušuko ir puolė prie majoro Burton, kuris gulėjo su perverta krūtine.

Toriečio išmas buvo kiurai persmeigęs majoro Burton krūtine. "Dėde Džimai! Dėde Džimai!" — šaukė verkdamas Janetė ir pažvelgė į Tarzaną su Perry. "Ar jis mirs?" — paklausė ji. Majoras silpnu balsu atsakė už save: "Taip. Aš mirsiu. Lik sveika; Janete, ir judu, Tarzane! su Perry. Nesirūpinkite!"

Kas bus toliau žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

LIETUVOS FILMA SU SOSTINE VILNIUM

Rodo film. J. Januškevičius, Jr.

Ši filma yra viena iš geriausių turinys įdomus su vėliausiais Lietuvos vaizdais. Rodo ma Lietuvos istorinė sostinė Vilnius, Lietuvos kariuomenės manevrais, ūkininkų gyvenimas ir laukų darbai, Saulių šventė Kalvarijoje, Palanga, daug miestų, ir daug kitų specialių ir svarbių dalykų, kokių iki šiol dar nei vieno kito filmininko neparodyta. Vaizdai aiškūs ir šviesūs.

Paveikslai bus rodomi: Balandžio 26 d., Trenton, N. J. Lietuvių Svetainėje, 32 Dickinson Street.

PARSIDUODA

Parduodama buferinė ir groserinė. Gera progą tam, kas supranta šios rūšies biznį. Biznis išdirbtas per 33 metus, turi gerą pasisekimą. Sužinoti kreipkitės pas P. S., 251 E. Main Street, Amsterdam, N. Y.

PARSIDUODA

Uždarius paskolą (Foreclosure) parduodama 1-nos ir 2-ųjų šeimų gyvenamieji namai žemomis pardavimo kainomis. 2-ųjų šeimų namas iš 11 kambarių, modernizkas, kainuoja nuo \$3,250 iki \$4,500, taipgi 1-nos šeimų namas už \$3,500. Apie namų pardavimą sužinoti — Lynch, 7821 Jamaica Ave., corner 79th St., Woodhaven, N. Y.

PAGALVOK APIE RYTDIENĄ!

NĖRA žmogaus, kuris nesirgtų ir nemirtų. Susirgus — kiekvienam reikalinga pašalpa. Numirus — reikalinga pagelba likusiems šeimos nariams. Bet ne visi žmonės tuo apsirūpina, kol sveiki ir kol nelaimė jų neištinka. BOK rūpestingai!

PAGALVOK apie savo ir savo šeimos likimą — rytdieną! APSIDRAUSK save ir savo šeimą didžiausioje lietuvių apdraudos ir pašalpos organizacijoje.

APSIDRAUSTI galima nuo \$100 iki \$5,000. LIGOJE pašalpa galima gauti nuo \$6 iki \$12 savaitėje. NARIAI priimami nuo 2 iki 60 metų amžiaus. SUSIVIENIJIME yra apie 15,000 narių.

BOK tos didelės lietuvių šeimos nariu! ĮSIGYK SLA Jubiliejinį Albumą. Tai graži, didelė, istoriška knyga, kurioje telpa virš 1,000 paveikslų — jūsų giminių ir pažįstamų.

SUSIVIENIJIMO turtas — virš \$2,000,000. BOK to turto dalininku! SUSIVIENIJIMO kuopos randasi visuose didesniuose lietuvių centruose Amerikoje.

ALBUMO kaina \$5. SLA nariams — \$2.50. PRISIRASYK prie artimiausios tamstai kuopos!

INFORMACIJAS galite gauti: LITHUANIAN ALLIANCE of AMERICA 307 West 30th Street, New York, N. Y.

VINCAS J. DAUNORA

APTEIKORIS

PUSVEIKIS — Jauties niekam tikęs — be jėgų? Neturi apetito, baurds plūts skausmai? Rūkūs virškinimai? Galvos skaudėjimai? Jėgu nu užkietėjimo — vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE. Tapk sveiku!

KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS

229 BEDFORD AVE. KAMPAS, NORTH 43rd GAVES BROOKLYN, NEW YORK

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARSVA

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIOS LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)
66o Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 8-5843

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS

ESTATE OF A. J. VALANTIEJUS
V. R. Valantiejus, Mgr.
General Insurance Agent
54-41—72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC TEL. NEWTON 9-4464

ESTATE OF BARRY P. SHALINS

(SALINSKAS)
Vestie E. Davis, Licensed Mgr.
84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS

A. RODZEVICZ

(RADZEVICIUS)
Tel. STagg 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. STagg 2-0783 Night HAVemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA

NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.
Visi šio laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams